

[Hans Hedtoft.]

privat og socialt Bolighyggeri, som blev nævnt i Programerklæringen, i Virkeligheden kan komme til at betyde en Favorisering af det private Byggeri. Det virker saa meget mere urimeligt, som det under Krigens og Besættelsens vanskelige og usikre Forhold var de sociale Selskaber, der holdt Byggeriet i Gang, medens det private Byggeri svigtede. Det er min Overbevisning, at den proklamerede „Ligestilling“ vil medføre, at det private Byggeri favoriseres, saaledes at Staten ikke for sin økonomiske Indsats faar et Byggeri, der er beregnet netop paa de daarligst stillede Samfundsklasser.

Medens jeg siger disse Ord om Byggeriet, vil jeg gerne fremhæve Nødvendigheden af, at man, naar Muligheden gennem Materialeleverancer er til Stede, forstærker Tempoet i Opførelsen af Arbejderboliger paa Landet, og jeg vil endvidere i Forbindelse med Byggeriet bemærke, at det var med Undren, jeg hørte, at Regeringen vil *opretholde* en effektiv Kontrol med Truste, Monopoler og tilsvarende økonomiske Magtkoncentrationer. Enhver ved, at disse Foreteelser blomstrer vildere inden for Byggeriets Materialeindustrier end maaske paa noget andet Omraade. En Erklæring om, at der vilde blive søgt *oprettet* en effektiv Kontrol med de nævnte Uting, vilde have været mere paa sin Plads.

Alt i alt var der i hele Programtalens erhvervsøkonomiske Del ikke en Linie, der peger fremad, ikke en nyskabende Tanke, ikke en Antydning af, at Regeringen skulde have konstruktive Planer med Henblik paa Fremtiden. Kommer Tid, kommer Raad, er aabenbart Regeringens Parole. Det samme gjaldt desværre det socialpolitiske Afsnit i Programerklæringen. Det hed herom, at „den sociale Lovgivning vilde blive søgt udbygget og forbedret saa hurtigt, som de erhvervsmæssige og finansielle Vilkaar gør det muligt.“ Ja, det lyder i dets Almindelighed udmærket, men Spørgsmaalet er: hvornaar mener Regeringen nu, at de finansielle Vilkaar tillader Handling? Maa jeg pege paa et Omraade, hvor der maa handles, og hvor der bør handles snarest.

Alders- og Invalidereyndernes Kaar er fra alle Sider erkendt som uforsvarligt.

Alle politiske Partier er forpligtet af denne Erkendelse. Den nye Arbejds- og Socialminister maa have en glimrende Chance for at gennemføre en Forbedring af Rentyndernes Kaar. Fradragsreglerne maa ændres. Et Forslag herom kan meget hurtigt udarbejdes paa Grundlag af den Betænkning, der ligger klar i Socialministeriet. En Lempelse af Fradragsreglerne bliver nødvendig, men hjælper imidlertid kun de Rentyndere, der har Indtægt, altsaa dem, der i Forvejen er bedst stillet. Af samtlige Rentyndere er det kun 23 pCt. Flertallet maa leve af Alders- og Invalidereenten alene, og det er derfor af ganske særlig Betydning, at Rentens Grundbeløb bliver forhøjet. Det Eengangstillæg og den Forhøjelse af Raadighedsbeløbet til personlige Tillæg, som jeg fik gennemført i Sommer, gav en vis midlertidig Lettelse, men paa længere Sigt kan man ikke klare sig med ekstraordinære Tillæg og skønsmæssige personlige Tillæg; det er Rentens Grundbeløb, man maa forhøje.

Den højtærede Statsminister bebudede en Ændring af den gældende Arbejdsleds- og Arbejdsfordelingsordning. Disse Love udløber som bekendt den 15. December i Aar, fordi det desværre ikke var muligt for mig at faa denne Tidsfrist forlænget. Jeg vil gerne om dette Afsnit sige, at det efter min bedste Overbevisning — og det er ikke noget nyt Standpunkt for mig, jeg havde det ogsaa, da jeg var Medlem af den tidligere Regering — er fuldstændig urimeligt at forsøge paa at jage en Revision igennem paa den korte Tid, der er til Raadighed, ogsaa fordi de særlige Forhold med Raastofmangel og Tilpasningsvanskeligheder, der betingede denne Særlovgivning, i stor Udstrækning stadig er til Stede. Jeg har godt set, at Arbejdsgiverforeningen har forlangt Lovgivningen standset, men dette er forhaabentlig ikke afgørende for Regeringen. Der foreligger ogsaa nu en Henstilling fra Arbejdsledsheds-kassernes Aarsmøde, hvori man udtaler Ønske om Udsættelse. Denne Henstilling beder jeg Regeringen om at lytte til.

Det er muligt, at der paa visse Punkter kan være Ændringer at foretage, naar hele denne ekstraordinære Lovgivning skal indpasses i den normale Arbejdsledshedslovgivning, men det er efter min bedste Over-